

**A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének
2/2001. számú ajánlása**

**az önkéntes pénztárak átalakulása (egyesülése: beolvadás, összeolvadás; szétválása:
különválás, kiválás) és végelszámolása esetén követendő eljárások minimális formai és
tartalmi elemeire vonatkozóan**

Az ajánlásban foglalt elvárások követése a pénztártagok, a pénztárak és a munkáltatók alapvető érdekeit szolgálja, ezért az azokhoz való igazodást a Felügyelet ellenőrzései során megvizsgálja és a lényeges eltéréseket figyelemmel kíséri az egyes szervezetek tevékenységének értékelésekor. Ha az eltérés a szervezet számára rossz gyakorlatot eredményez, a Felügyelet határozatának kialakítása során ezt tekintetbe veszi.

Átalakulás (egyesülés, szétválás)

I.

1. A tagok és küldöttek tájékoztatása az igazgatótanács döntéséről, a (küldött)közgyűlés összehívása

A taggal ismertetni kell a pénztár szervezeti változtatására vonatkozó szándékot. A pénztár alapszabályának ki kell térnie a (küldött)közgyűlés összehívásának módjára (Öpt. 18.§ (1) bekezdés o) pont), így a tájékoztató anyagot ezen előírás szerint kell közzé tenni. Biztosítani kell a tagok számára a tájékozódást, ezért az igazgatótanács döntéseivel kapcsolatos iratok megtekintésére a pénztár jelöljön meg egy helyet (pl. pénztár székhelyén) és időpontot. A Felügyelet javasolja, hogy országos napilapban, területi pénztár esetében az adott területre (megye, térség, stb.) leginkább jellemző lapban (is), míg munkahelyi, ágazati pénztárnál a munkahely/ágazat belső lapjában tegye közzé a tájékoztató anyagot.

A tájékoztatóban a pénztár szervezeti változásával kapcsolatban születtett IT döntést, határozatot, az IT által folytatott tárgyalás tartalmát is ismertetni lehet, ha az nem veszélyezteti a pénztár érdekeit.

2. Az igazgatótanács határozatáról szóló tájékoztató anyag javasolt tartalma

- a. az igazgatótanács (IT) határozata, amit a (küldött)közgyűlés elé kíván terjeszteni
- b. az IT döntés indokai (számszaki adatokkal alátámasztva, pl. ellehetetlenülő működés, a változástól remélt jobb paraméterek)
- c. milyen lehetőségek állnak a pénztár előtt: az IT milyen tárgyalásokat folytat (a szervezeti változás iránya, formája: egyesülés mely pénztárral, esetleg pénztárakkal történhet, szétválás vagy végelszámolás) *
- d. milyen lehetőségek állnak a tagok előtt *

Átalakulás (egyesülés, szétválás) esetén:

1. a jogutód pénztárban tag marad (szétváláskor nyilatkozni kell, melyik jogutód pénztárban marad tag)

2. átlép másik pénztárba (akár átalakulás előtt, akár utána)

Vegyes pénztárrá alakulás, illetve vegyes pénztár szétválása esetén (vegyes pénztár: magánnyugdíjpénztárát működtető önkéntes nyugdíjpénztár):

1. Vegyes pénztárrá alakulás esetén a tagokat tájékoztatni kell, hogy tagsági jogviszonyuk külön intézkedés nélkül a létrejövő pénztár megfelelő ágazatában folytatódik, természetesen a tagsági viszonytal kapcsolatos jogok (pl. átlépés) gyakorolhatók

2. Vegyes pénztár szétválása esetén a tagokat tájékoztatni kell, hogy tagsági jogviszonyuk külön intézkedés nélkül az ágazatnak (önkéntes, magán) megfelelő típusú jogutód pénztárban folytatódik, természetesen a tagsági viszonyal kapcsolatos jogok (pl. átlépés) gyakorolhatók Végelszámolás esetén:

1. "végelszámol", egy összegben felveszi járandóságát (a felhalmozási időszakban lévő tagoknál ez adóköteles jövedelem)

2. átlép másik pénztárba

e. a szervezeti változást ténylegesen eldöntő /I. sz./ (küldött)közgyűlés időpontja, helyszíne, napirendi pontjai, stb.

* A c) és a d) pont esetében az igazgatótanács tényleges javaslatát célszerű kifejezni, de fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a javasolt és ez által preferált szervezeti változáson kívül még milyen lehetőségek állnak fenn, vagyis a közgyűlés más változási irány mellett is dönthet.

II.

1. Az átalakulásról a (küldött)közgyűlés két alkalommal határoz. (Öpt. 42. § (1) bekezdés) Az I. sz. (küldött)közgyűlésen felvetni, ismertetni javasolt témák, kérdések köre(Öpt. 42. § (2) bekezdés)

a. az átalakulási javaslat okainak ismertetése (számszaki alátámasztással), tagok tájékoztatása a pénztár előtt álló lehetséges alternatívákról, vagyis: mely pénztárral/pénztárakkal történhet az egyesülés, az egyesülésen kívül milyen lehetőségek vannak még, pl. szétválás, végelszámolás, vagy az önálló továbbműködés feltételei

b. az egyes alternatívák erősségei, gyengeségei

c. az egyes alternatívák feltételei

d. esetleges speciális feltételek (pl. likviditási tartalék átcsoportosítása a fedezeti tartalékba a szervezeti változást megelőzően, döntés a szabad tartalékok sorsáról, pl. tartalék tőke átcsoportosítása)

e. az alternatívák közül az IT mit ajánl a tagságnak, annak előnyei és hátrányai (befektetési politika, tagdíjak tartalékok közötti megosztása, elért nettó hozamok, pénztár képviselője a jogutód pénztár testületeiben)

f. az átalakulás szándékának kinyilvánítása

g. a II. sz. (küldött)közgyűlés időpontjának kitűzése (amennyiben az átalakulási szándékot a közgyűlés elfogadja)

h. a vagyommérleg-tervezet és a vagyonelejtár-tervezet fordulónapjának kitűzése (amennyiben az átalakulási szándékot a közgyűlés elfogadja)

i. a tagok előtt álló lehetőségek (tagságát más pénztárban folytatja, vagy tagsági viszonyát a jogutódnál tovább folytatja)

A tagokat az I. sz. (küldött)közgyűlés határozatairól tájékoztatni kell. (A tájékoztatást a pénztár alapszabályában rögzített, a (küldött)közgyűlés összehívási módja szerint célszerű megtenni. Egyúttal lehetőséget teremt tagjainak a részletes anyagok betekintésére is a pénztár székhelyén.)

2. Az I. sz. (küldött)közgyűlésről szóló tag-tájékoztató anyag javasolt tartalma:

a. a (küldött)közgyűlés döntése és okai, a főbb mutatószámokkal alátámasztva (a partner pénztár megnevezése)

b. a szervezeti változás várható időpontja

c. melyek a tag lehetőségei/teendői a szervezeti változással kapcsolatban

A tag a következők közül választhat:

Átalakulás esetén:

1. a jogutód pénztárban tag marad (szétváláskor nyilatkozni kell, melyik jogutód pénztárban marad tag)

2. átlép másik pénztárba (akár átalakulás előtt, akár utána)

Vegyes pénztárrá alakulás, illetve vegyes pénztár szétválása esetén (vegyes pénztár: magánnyugdíjpénztárát működtető önkéntes nyugdíjpénztár):

1. Vegyes pénztárrá alakulás esetén a tagokat tájékoztatni kell, hogy tagsági jogviszonyuk külön intézkedés nélkül a létrejövő pénztár megfelelő ágazatában folytatódik, természetesen a tagsági viszonytal kapcsolatos jogok (pl. átlépés) gyakorolhatók

2. Vegyes pénztár szétválása esetén a tagokat tájékoztatni kell, hogy tagsági jogviszonyuk külön intézkedés nélkül az ágazatnak (önkéntes, magán) megfelelő típusú jogutód pénztárban folytatódik, természetesen a tagsági viszonytal kapcsolatos jogok (pl. átlépés) gyakorolhatók

d. a II. sz. (küldött)közgyűlés időpontja

III.

1. A II. sz. (küldött)közgyűlésen felvetni, ismertetni javasolt témák, kérdések köre (Öpt. 42. § (3) és (8) bekezdés)

a. az átalakuló pénztár a vagyonmérleg-tervezet, vagyonleltár-tervezet

b. a létrejövő pénztár (nyitó) vagyonmérleg-tervezet, vagyonleltár-tervezet

c. a létrejövő pénztár alapszabálya, ill. alapszabály módosítása tervezet

d. az átalakulás időpontjának meghatározása (Az I. sz. (küldött)közgyűlésen meghatározott fordulónap és az átalakulás időpontjára vonatkozó döntés között legfeljebb hat hónap telhet el.)

* az átalakulás napja az alapszabály elfogadásáról, illetve módosításáról határozó közgyűlés időpontja (ha a pénztárak különböző időpontban tartják a (küldött)közgyűlést, akkor a későbbi időpont irányadó)

e. az alapszabály, illetve módosításának elfogadása

A tagokat a II. sz. (küldött)közgyűlés határozatairól tájékoztatni kell. (A tájékoztatást a pénztár alapszabályában rögzített, a (küldött)közgyűlés összehívási módja szerint célszerű megtenni. Egyúttal ajánlott lehetőséget teremteni a tagoknak a részletes anyagok megtekintésére is a pénztár székhelyén.)

2. A II. sz. (küldött)közgyűlésről szóló tájékoztató anyag tartalma:

a. az egyesülés, szétválás időpontja

b. egyesüléskor beolvadás esetén a befogadó, összeolvadáskor a partner összeolvadó pénztárról adatok közlése (pénztár neve, főbb mutatószámai: pl. vagyona, létszáma stb.; IT és EB tagok; pénztár elérhetősége)

c. szétváláskor, kiválás esetén a kivált és a jogutód pénztár, különválás esetén a létrejött pénztárakról adatok (pénztár neve, főbb mutatószámai: pl. vagyona, létszáma stb.; IT és EB tagok; pénztár elérhetősége)

3. A munkáltató értesítése

A munkáltatót, a vele újonnan kapcsolatba kerülő pénztár köteles értesíteni. A kapcsolat kialakításához szükséges adatokról és kötelezettségekről, az átalakulási vagyonmérleg-tervezetek elfogadásáról döntő (küldött)közgyűlést követő 30 napon belül kell értesítést küldeni. (Öpt. 42. § (9) bekezdés)

a. a pénztár szervezeti változásáról

b. a tagsági viszony megkezdésének időpontjáról (pénztár neve, címe, bankszámlaszáma, stb.), vagyis ettől az időponttól kezdve a foglalkoztató az új pénztárnak köteles a munkáltatói listát és befizetést teljesíteni

c. a munkáltatói lista és befizetés esetleges eltéréseiről

d. a munkáltatói hozzájárulások esetleges hátralékáról

(A beolvadó pénztár és az összeolvadó pénztárak tagjai, valamint a kivált és a különvált pénztárak tagjai számára az egyéni számla egyenlegének megküldésekor ajánlott a Felügyelet elnökének az önkéntes pénztárak által a tag számára küldött egyéni számlaértesítő minimális formai és tartalmi (sztemerd) elemeire vonatkozóan kiadott 10/2000. számú ajánlásában megadott táblázatok szerint eljárni.)

4. A pénztár alapszabályának, illetve módosításnak elfogadásáról határozó közgyűlés időpontját (átalakulás napja) követő 90 napon belül megtartja a (III) közgyűlést a jogutód pénztár, elfogadja a végleges vagyonszámvetést mind az átalakuló, mind az átalakulással létrejövő pénztárakra vonatkozóan, valamint az alapszabályt és a megjelölt határidőn belül a Felügyeletnek a dokumentumokat megküldi.

5. Az átalakulás megghiúsulása esetén az átalakulásra - a II. (küldött)közgyűlésen - meghatározott időpontban fennállt nyilvántartásokat (egyéni számlák, fedezeti-, működési-, likviditási alap, vagyonszámvetés, vagyonszámvetés, alapszabály), illetőleg helyzetet kell visszaállítani, és ennek megfelelően kell tovább folytatni a működést.

Végelszámolás

I.

1. A tagok tájékoztatása az igazgatótanács döntéséről, a (küldött)közgyűlés összehívása
A taggal ismertetni kell a pénztár szervezeti változtatására vonatkozó szándékát. A pénztár alapszabályának ki kell térnie a (küldött)közgyűlés összehívásának módjára (Öpt. 18.§ (1) bekezdés o) pont), valamint végelszámolás esetében indokolt a tagok értesítésére külön részletes szabályokat megfogalmazni. A tájékoztató anyagot ennek megfelelően ezen előírás szerint kell közzé tenni. Biztosítani kell a tagok számára a tájékozódást, ezért az igazgatótanács döntéseivel kapcsolatos iratok megtekintésére a pénztár jelöljön meg egy helyet (pl. pénztár székhelyén) és időpontot. A Felügyelet javasolja, hogy országos napilapban, területi pénztár esetében az adott területre (megye, térség, stb.) leginkább jellemző lapban (is), míg munkahelyi, ágazati pénztárnál a munkahely/ágazat belső lapjában célszerű közzé tenni a tájékoztató anyagot.

A pénztár szervezeti változásával kapcsolatban született IT döntést, határozatot, az IT által folytatott tárgyalás tartalmát is ismertetni lehet, ha az nem veszélyezteti a pénztár érdekeit.

2. Az igazgatótanács határozatáról szóló tájékoztató anyag javasolt tartalma

a. az igazgatótanács (IT) határozata, amit a (küldött)közgyűlés elé kíván terjeszteni

b. az IT döntés indokai (számszaki adatokkal alátámasztva)

c. milyen lehetőségek állnak a pénztár előtt: az IT milyen tárgyalásokat folytat (a szervezeti változás iránya, formája: egyesülés mely pénztárral, esetleg pénztárakkal történhet, szétválás vagy végelszámolás) *

d. milyen lehetőségek állnak a tagok előtt *

Átalakulás esetén:

1. a jogutód pénztárban tag marad

2. átlép másik pénztárba (akár átalakulás előtt, akár utána)

Vegyes pénztárrá alakulás, illetve vegyes pénztár szétválása esetén (vegyes pénztár: magánnyugdíjpénztárát működtető önkéntes nyugdíjpénztár):

1. Vegyes pénztárrá alakulás esetén a tagokat tájékoztatni kell, hogy tagsági jogviszonyuk külön intézkedés nélkül a létrejövő pénztár megfelelő ágazatában folytatódik, természetesen a tagsági viszonytal kapcsolatos jogok (pl. átlépés) gyakorolhatók

2. Vegyes pénztár szétválása esetén a tagokat tájékoztatni kell, hogy tagsági jogviszonyuk külön intézkedés nélkül az ágazatnak (önkéntes, magán) megfelelő típusú jogutód pénztárban folytatódik, természetesen a tagsági viszonyral kapcsolatos jogok (pl. átlépés) gyakorolhatók Végelszámolás esetén:

1. "végelszámol", egy összegben felveszi járandóságát

2. átlép másik pénztárba

e. a jogutód nélküli megszűnést ténylegesen eldöntő /I. sz./ (küldött)közgyűlés időpontja, helyszíne, napirendi pontjai, stb.

* A c) és a d) pont esetében az igazgatótanács tényleges javaslatát célszerű kifejtteni, de fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a javasolt és ez által preferált szervezeti változáson kívül még milyen lehetőségek állnak fenn, vagyis a közgyűlés más változási irány mellett is dönthet.

II.

1. A jogutód nélküli megszűnésről döntő I. sz. (küldött)közgyűlésen felvetni, ismertetni javasolt témák, kérdések köre

a. a végelszámolási javaslat okainak ismertetése (számszaki alátámasztással), a tagok tájékoztatása a pénztár előtt álló lehetséges alternatívákról, vagyis: a végelszámoláson kívül milyen lehetőségek vannak még, pl. történhet esetleg egyesülés valamely pénztárral/pénztárakkal, vagy melyek az önálló továbbműködés feltételei, pl. kiválás stb. esetén

b. az egyes alternatívák erősségei, gyengeségei

c. az egyes alternatívák feltételei

d. esetleges speciális feltételek (pl. likviditási tartalék átcsoportosítása a fedezeti tartalékba a szervezeti változást megelőzően, döntés a szabad tartalékok sorsáról pl. tartaléktöke átcsoportosítása)

e. a II. sz. (küldött)közgyűlés időpontjának kitűzése

f. a vagyonfelosztás fő elveinek meghatározása, egyéni számlák arányában

g. a tagok előtt álló lehetőségek

h. a végelszámoló kijelölése (Öpt. 45/A. § (2) bekezdés)

i. a végelszámolás kezdő időpontjának meghatározása

j. a végelszámolás lezárásának várható időpontja

A tagokat az I. sz. (küldött)közgyűlés határozatairól tájékoztatni kell. (A tájékoztatást a pénztár alapszabályában rögzített, a (küldött)közgyűlés összehívási módja szerint célszerű megtenni. Egyúttal lehetőséget teremt tagjainak a részletes anyagok betekintésére is a pénztár székhelyén.)

2. Az I. sz. (küldött)közgyűlésről szóló tag-tájékoztató anyag javasolt tartalma:

a. a (küldött)közgyűlés döntése és okai, a főbb mutatószámokkal alátámasztva (a végelszámoló megnevezése, elérhetősége)

b. a szervezeti változás várható időpontja

c. melyek a tag lehetőségei/teendői a szervezeti változással kapcsolatban

A tag a következők közül választhat:

1. "végelszámol", egy összegben felveszi járandóságát (felhalmozási időszakban lévő tag esetében ez adóköteles jövedelemnek minősül)

2. átlép másik pénztárba

d. a II. sz. (küldött)közgyűlés időpontja

A "fel nem lelt tagok"-kal kapcsolatos probléma:

A "fel nem lelt tagok" megkeresése a végelszámoló feladata, aki 15 napos határidő kitűzésével, tértivevényvel megküldött értesítést küld a tagoknak, hogy nyilatkozzanak, melyik pénztárba kívánnak belépni. Amennyiben van(nak) olyan tag(ok), aki(k) ezt a nyilatkozattételt elmulasztják, illetőleg aki(ek)t a végelszámoló sem talál, akkor az egyéni számlán felhalmozott pénzüsszeget, a pénztár nyilvántartását végző bíróságon bírósági letétbe kell helyezni.

III.

1. A II. sz. (küldött)közgyűlésen felvetni, ismertetni javasolt témák, kérdések köre
  - a. a vagyonfelosztás elfogadása
  - b. a végelszámolási zárómérleg, zárójelentés, a pénztár végelszámolással történő megszűnésének ténye
  - c. a végelszámoló felmentése
  - d. a meglévő tagok értesítése - végelszámoló elszámol e tagokkal, adóigazolásokot kiállítja
  - e. tisztségviselők felmentése

A tagokat a II. sz. (küldött)közgyűlés határozatairól tájékoztatni kell. (A tájékoztatást a pénztár alapszabályában rögzített, a (küldött)közgyűlés összehívási módja szerint célszerű megtenni. Egyúttal ajánlott lehetőséget teremteni a tagoknak a részletes anyagok megtekintésére is a pénztár székhelyén.)

2. A II. sz. (küldött)közgyűlésről szóló tájékoztató anyag tartalma:

- a. a vagyonfelosztás elve
- b. a tagokkal elszámoló végelszámoló neve, elérhetősége
- c. pénztár végelszámolással történő megszűnésének ténye

3. A munkáltató értesítése

- a. a pénztár jogutód nélküli megszűnéséről (a végelszámolással megszűnő pénztár értesíti a munkáltatót a végelszámolás lezárásának tényéről, időpontjáról)

- b. a tag tagsági viszonya megszűnésének időpontjáról

- c. a munkáltatói lista és befizetés esetleges eltéréseiről (figyelemmel a csődeljárásról, felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 71. §-ra)

(A végelszámolás esetén az egyéni számla egyenlegének megküldéskor ajánlott a Felügyelet elnökének az önkéntes pénztárak által a tag számára küldött egyéni számlaértesítő minimális formai és tartalmi (sztenderd) elemeire vonatkozóan kiadott 10/2000. számú ajánlásában megadott táblázatok szerint eljárni.)

4. A pénztár jogutód nélküli megszűnéséről a II. sz. (küldött)közgyűlésen elfogadottaknak megfelelően tájékoztatást kell adni a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének.